

Tudi otroci so ob svoje pol urice

Z novim letom je uveden na tržaški oddajni radijski postaji »nov red«. Po tem novem sporodu so slovensko oddajo ostrigali na vseh koncih tako, da si pač nihče ne bo drznil trditi, da je AIS to storila zaradi enakopravnosti obeh narodnosti in zaradi potrebne nepristranosti.

S to redukcijo slovenskega programa so prizadeli tudi naši otroci. Takoj po osvoboditvi je bila uvedena v radiu tudi otroška ura, ki je usko nedolgo razveseljevala nako deo tirom po Primorju. Le kdo je videl za nimanje naših malčkov, tistih, ki so aktivno sodelovali, in tistih, ki so poslušali, ko občutili težino udarca in globoko krivico, ki se je zgodila našim malčkom. Naši otroci, ki so se s takim veseljem in razumevanjem oklenili kole v materinskem jeziku, so se tudi preko radia učili slovenščine. Saj je vodstvo otroških oddaj, sestavljeno iz učiteljev in članov našega narodnega gledališča, skrbno pazilo, ne le na sestavo programov, temveč tudi na njih izvedbo umetniške in jezikovne plati. Številni nastopi otroških pevskih zborov, gledaliških skupin in recitatorjev, dokazujejo, da se je okoli otroške radijske ure osmovala čista tvornost otrok samih, da je ta ustanova vrhila dvojno, posredno in neposredno vzgojno nalogo. Ker so otroci uro radia vodili po načelu »otrok-otrok«, bo igruha te pol urice gotovo hudo prizadela nako deo.

Le komu je bila naša urica tako na potu, se bodo spraševali naši pionirski in otroška pamet, ki ne pozna zavijanj in konvencionalnih form, bo izrekala gotovo najpravičnejšo in najpravičnejšo sodbo.

Sicer pa smo mnenja, da bodo odločilni čimbeli uvideli, da je bila redukcija slovenskega programa ena prenatrpanosti in zgrešenosti potez in da bo ZVU poskrbel, da bodo naša otroška grla te naslednje nedelje poslala po radiu svoj pozdrav vsej slovenski mladini Primorske!

Primorsko ljudstvo se zahvaljuje

Se in še prihajajo zahvalna pisma s podelitvijo italijanskemu delavstvu, ki je stavkalo v znak solidarnosti zaradi ukinitev »Primorskega dnevnika«.

Vasi Julijske krajine so s posebno ganjenostjo občutile pomoč in bratstvo slovenskega tovariša italijanskega delavca, ko se je italijansko delavstvo tako odločno postavilo za demokratske pravice tudi tedaj, ko so bili prizadeti predvsem Slovenci.

Ni torej čuda, če prihajajo zdaj italijanskemu delavstvu Julijske krajine v celoti in Enotnim sindikat Trsta in Tržačja posebej nešteta zahvalna pisma iz okoliških slovenskih vasi. Tudi vsrjar so dobili Enotni sindikati 28 zahvalnih dopisov slovenskega primorskega podelitvijo italijanskemu delavstvu. Dopise so poslali preko SIAU-a in drugih naprednih organizacij.

Italijansko delovno ljudstvo v Slovenskem Primorju je razumelo tesno povezanost s slovensko vasjo. Zavedalo se je, da se je začela trnjeva pot suzanjstva tudi zanj kakrsko, ko so italijanski sovjetisti podgali Narodni dom in prepovedali slovenski tisk. Zavedajo se, da brez narodnostne enakopravnosti tudi ni socialne. Zato so vztrajali tudi na braniku slovenskih demokratskih pravic, vedeli so, da je to obramba skupnih interesov. Ta zahvalna pisma pa zopet kažejo, da je nastopila s narodno osvoboditvijo nova doba bratstva obeh narodov, bratstva, ki ni samo fraza in ga ne morejo več uničiti kakršne koli imperialistične spletke.

Partizanski teden

3. januarja se je sestel na tržaškem sedežu Zveze primorskih partizanov koordinacijski odbor za prireditve »Partizanskega tedna«. Odbor je razpravljal o vseh ukrepih za organizacijo tedna in njegovih čimboljši uspeh.

Partizanski teden bo po vsej Primorski od 27. I. do 4. II. 1946. Vse dobicek raznih prireditev Zveze primorskih partizanov, kakor tudi vseh drugih avdiodolžnih organizacij v tem času, bo šel v korist svojcev padlih partizanov, partizanskih invalidov in za prekop pomernih ostankov žrtv za svobodo, ki še niso pokopani v domači zemlji.

Beseda našim čitateljem

Niso bile zastojne uretice, ki smo jih namenili Vam, dragi čitatelji, pred nekaj dnevi — pod istim naslovom in Vas s njimi pozvali, da sodelujete s svojimi dopisi, nasveti in kritiki. Prejeli smo še nekaj takih dopisov-nasvetov. Poudarjamo nekaj! Drugih tednov in toliko čitateljev pa je naprej trdovratno molčali. Kdo ve, kaj je temu vzrok? Najbrže to, da se vsem tistim, ki se še niso oglašili, zdi tako neznanost, težko napisati, kar mislijo. Ej — dragi čitatelji — pa ni mudo. Napiste tako, kot umete, kot mislite. Boste videli, da gre — boste videli, da se da tudi Valo misel poslati napisano v tiskarno, jo vliči v sveto in jo potem diti v našim listu.

No — saj boste — najne! Do danes smo prejeli nekaj pri-

Ljudstvo v coni Bzida in gradi

Koliko življenjske sile, koliko poguma in vztrajnosti, kljub ruševinam poženih in bombardiranih vasi ima primorsko ljudstvo, jasno govore naslednji primeri.

Nad Vipavsko dolino se med sadovnjaki in majhnimi vinogradi skrivajo štiri vasi: Veliko Polje, Jakovce, Tabor in malo dalje na Kraus — Grize. Prebivalci teh vasi so se morali posluževati za zvezo s ostalim svetom poti, ki je speljana zelo daleč po ovinkih, če so hoteli priti na Kras in od tam v Trst.

Po osvoboditvi so se vasičani teh vasi dogovorili, da napravijo novo vzporedno, ki bo prejšnjo skrajšala za šest km. Ta sklep ni ostal samo na papirju, temveč so ga deloma že uresničili.

Nova pot, ki bo približno tri km dolga, je že na pol dograjena. Od sedmega novembra dalje erobota: vsi mladi, pionirji, žene in starčki. Ker je teren, kjer delajo ostro, deloma kamenit, si morajo pomagati celo z razstreljevanjem skal, toda to jih pa ne ovira, njih volja je močnejša od kraških skal.

Uresničujemo stoletne težnje naših vasi, nam je dejala neka tovaršica. »Prej smo prošli na vse strani in v vseh svojih skromnih pridelnih po velikanskih ovinkih na glavno cesto ter s tem izgubili veliko dragocenega časa. Zdaj pa smo brez besede prišli za delo in če zima ne bo preostala, bo do spomladi delo končano.

Predgrize, Koševnik, Idrijski Log

Ali je to mogoče?

Dne 28. decembra ob 9. uri zjutraj so se na zavzemski kamionu pripeljali v Sempeter pri Gorici znani četniški razbojnik, isti ki so aprila meseca umorili nešteto partizanov, ko so tu imeli svojo postojanko. Vsi so bili oblečeni v zavzemski uniforme, na depicah so imeli prijet arabski grb. Po istih jih je bilo 12, vedno imajo bivši četniški. Z njimi je bila tudi neka ženaka. Ob prihodu v vas so se zglasili pri družini Mervid Božidar št. 116. v gostilni Černi Jožef št. 114, ter pri družini Ličen, ki je za časa nemške okupacije zapustila Maribor, in živi v graščini na Mučejšču.

Od Mervidove družine so zahtevali, naj jim vrne stvari, ki so jih ob svojem begu čez Sočo pustili pri njej, in sicer čevlje, plače, klobuke, nekaj volne in razno. Poročnik, ki ga ljudje dobro poznajo, je tej družini med drugim dejal, da se vsi četniki, ki so bili nekdanj v Sempeteru, sedaj nahajajo v Eboli pri Neaplju.

Sest od četnikov se jih je zglasilo v gostilni Černi, ker so v njenih prostorih nekdanj imeli svoj sedež. Tu so zahtevali, naj jim pokažejo kak jugoslovanski časopis. Četniva hčerka jim je ustregla ter jim dala »Ljudsko pravico«, »Sloški tednik« in druge. V oči jim je takoj padel članek, ki piše, da je Italija zatohla vojnih silovnic. Med drugim so se zanimali, koga bo primorsko ljudstvo, zlasti pa Sempeterci. Četniva hčerka jim je takoj odgovorila, da ljudstvo boče edino osvoboditelj, maršala Tita. Nato je četnik dejal: »To pomeni, da primorski Slovenci niso za Jugoslavo.« (!!!) Ogledali so si tudi dvojzrno, v kateri ima ljudstvo Sempetra svoje kulturne prireditve in zborovanja. Kot zgoraj omenjeno, so šli tudi na Mučejšče. Zahtevali so lopate in krampe. S tem oredjem so šli izkopat neke zavoje; v-

Obdaritev borcev iz Odrda JA

V veliko ljubeznijo in črtvornostjo so žene antifašistiške Tržaškega okrožja in mesta Trst, pripravlje darila borcem odreda JA, ki se nahajajo v Julijski krajini v coni A. Obdarile so preko 1700 borcev na dan Novoga leta 1946, ki bo prineslo dokončno svobodo. Kljub temu, da so oddaljeni, so jih hotele žene antifašistiške obdariti v samem mestu Trstu ter jim s tem ponovno pokazati svojo neomajno hvaležnost in ljubezen za osvoboditve. Priprane so, da se bodo še letos naši osvoboditelji zopet vrnili v Trst.

Obdarovani so bili poleg borcev, štab odreda in štabi bataljona. Žene Nabrežanskega okrožja so darovale štabu odreda JA v Julijski krajini prihod za plačilo nize iz nabrežanskega marmarja. Žene mesta Trsta, Tržaškega okrožja, Sežanskega okrožja in mladine Nabrežanskega okrožja so pa podarile bataljonom krasne silice tov. maršala Tita, velikega voditelja vseh narodov Jugoslavije.

Naslovičrajnje poročilo pod naslovom: »Tržačanke so obdarile borce iz odreda JA« s tem izpolnjuje.

Izjava RKS

Na podlagi uradne osmrtnice, izdane od Rdečega križa Slovenije v Ljubljani dne 12. 12. 1945, potrjujejo, da je tov. Pred Jož rojen v Podgradu pri Divači, Trst, dne 5. IV. 1921, padel v borbi pri Hinjah dne 4. I. 1945, borci se v vrstah I. brigade NOVJ proti nemškemu okupatorju.

Seja tržaškega MOS-a

V sredo ob 16.45 se je vršla redna seja tržaškega MOS-a, kjer so pretresali razna vprašanja na dnevnem redu.

Sejo je otvoril predsednik oddelka Pogassi, ki je izrekal navzočim ob tej priliki svoje novoletne čestitke, z željo, da bi to Novo leto dalo prebivalstvu našega mesta pravično zadovoljevanje za trpljenja in nastila za dolgo in trdo borbo proti šlam zračnjam.

Nato je prebral besedilo pozdravnih brzojav poglavarjem Zdrženih narodov za Novo leto. Nadalje je odvetnik Pogassi, kot predsednik koordinacijskega odbora za »Prvi Božič v miru« (Natale di pace del bambino) na kratko poročal o delovanju tega odbora. »Izjaviti moram, da je tržaško delovno ljudstvo umelo a svojimi lastnimi silami nekoliko razveseliti svoje otroke: ljudstvo je ostalo sivo in ne se je moralo boriti s številnimi težkočami. Eno samo društvo se je prijazno pridružio planeti iniciativni in poklonilo nekoliko daril: Odbor povojne pomoči. Druga društva niso pokazala prav nobene zanimanja. Vendar tudi odbor v okrožju, kakor komenski in škerbiški, kljub strahnim posledicam zatiranja po naciizmu, niso hoteli zaostati in so dali najpotrebnejemu prebivalstvu jasen dokaz svoje solidarnosti.

Predsednikove besede so vsi navzoči sprejeli a plaskanjem.

Sledilo je dodatno poročilo aktivnika Guštinčiča o kulturni svetlosti, (ki ga je ta tovarš prišel že na prejšnji seji. Tovariši se osvetli postopke, ki bi jih moral MOS predložiti ZVU v pomoč delovnim množicam gledališkega posebnega kinematografskega osebja.

Poročilo je osvetlilo potrebo ustativne stalnega dramskega gledališča, kakor tudi stalnega orkestra in zbora (izkustva za alednje so pokazala še pred leti sijajne rezultate), potrebo, da se da tudi slovenskemu narodnemu gledališču na razpolago primerne prostore in predlog, da bi se v radiu izvršili slovenski programi s pomočjo drugih oddajnih postaj.

Pri slučajnostih so prisotni razpravljali o protestnem pismu na ZVU, glede na neštete proteste raznih protifašističnih skupin v mestu, ki zahtevajo razpust civilne policije zaradi dogodka pri Sv. Jakubu.

Tudi ta perdog so sprejeli enoglasno.

Otvoritev gluhoemnemnice

Vsem starešim gluhoemnem mladini v Slovenskem Primorju javljamo, da bo PNOO za Slovensko Primorje otvorilo 7. t. m. v Portorju gluhoemnemnico za Slovensko Primorje. Zavod bo urejen kot in-

in Zadlog v Črnovrški okolici niso imele elektrike. Ljudje so se dogovorili: speljimo elektriko v naše vasi, ki je voda, ki gre iz Ajdovščine preko Črnega vrha v Idrijo.

In te besede so postale meso. Danes imajo skoro po vseh hišah teh vasi električno luč.

V Idrijskem Logu se je neki kmet upravičeno pohvalil: »In kako hitro smo to napravili — v petih dneh — prav na udarniški način, delali pa smo vsi: žene, mladina in možki. Danes imamo luč in smo s svojim delom zadovoljni.«

Tod so fašisti divjali že zelo zgodaj, požigali so raztresne in samotne kmetije ter odganjali ljudi v internacijo. Zvedeli so, da se je tod kretal s svojo četico naš narodni heroj Vojko in hoteli s terorjem in požigi zatreti v ljudih hrepenenje po svobodi. Pa ga niso, vedno močnejše je bilo, kot se je plamen upor na Primorskem čedalje bolj širil. Vrnili so se ljudje iz internacij in zaporov in si že obnovili svoje požgane domove.

Tako so v Predgrizah popolnoma obnovili dve veliki stanovanjski hiši in en hlev, v Koševniku eno hišo, v Zadlogu eno hišo in en hlev. V Zadlogu so poleg tega postavili nov zidan električni transformator.

Tako se v teh krajih kaže, da je beseda svoboda, ki jo je heroj Vojko tolikrat ponavljal ljudem, bila zelo plodovita. Novi domovi in nova dela, ki služijo skupnosti, govorijo o tem govorniku. Le Črni vasi sam je kot naka mrtva vas. Topo zvejo obrabi vate, ko greš mimo. Po se bodo že popravili.

Njihovemu začudenju se pridružuje vse primorsko ljudstvo in priča-juje pojasnila.

Enotni sindikati

Sindikati kovinarske stroke.

V soboto 5. t. m. ob 18. uri bo v dvorani ulice Imbriani 5. važen sestanek vseh zaupnikov male industrije.

Sindikati stavbne stroke.

Zaupniki raznih kategorij so vabljeno na sestanek, ki bo 4. t. m. ob 18. uri na sedežu ulice Imbriani 5. I. soba 4.

V nedeljo 6. t. m. ob 11. uri bo na sedežu ulice Imbriani 5. I. soba 7. sestanek vseh nameščencev pri vodnih napravah. Nihče naj ne manjka.

Sindikati kovinarske stroke.

Izplačevanje 192 ur božične nagrade vpovalican in izplačevanje 75% v primerih znižanja delovnega urnika.

Enotni sindikati kovinarske stroke javlja, da iz informacij, dobljenih pri Istituto nazionale della previdenza sociale, sledi, da pripada tistim, ki so bili pozvani v italijansko vojsko in vojni ujetnikom 192 ur božične nagrade, oziroma mesec na osnovna plača.

Vsi upravičenci naj zahtevajo izplačilo pri svojih delodajalcih.

Istituto nazionale della previdenza sociale v ulici Corsi 1, poverja delodajalcem toliko dvajsetstih božičnih nagrad, kolikor mesecev so omenjeni vojski bili v vojski ali v ujetništvu leta 1945.

Za partizane, ki so pripadali formacijam OVL in GAP, bodo izdana navdila naknadno.

Če se je bil delovni čas skrajšan ali če se je delo vršilo v preteklih, bo za vsako uro pod 48 tedenskih urami izplačeno 75% celotne plače (za časovni dokladami in plačilnimi prilagoditvami) izvenšir družinske doklade.

Podjetja, ki zaradi finančnih težav nimajo na razpolago denarnih sredstev za takojšnje izplačilo dobljajo svoji nameščencem, da delajo po skrajšanem delovnem času, lahko dvignete potrebno količino denarja vnapije.

Zainteresirane tvrdke vabimo, naj dvignete pri Istituto nazionale della previdenza sociale v ulici Corsi 1, tozadevne okoliščine.

Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje,

bo gostovalo v nedeljo na sv. Tri kralje na Opčinah. Uprižorili bodo ljudsko igro v 14. slikah v Koševski režiji: Jurčič-Botlak-ovega »Desetega brata«. Nastopi ves ansambl SNG, pomnožen s pevskim zborom. Začetek ob 16. uri.

TRST

Prireditve v Borštu

Prosvetno društvo »Slovenec« v Borštu javlja, da je prireditve, dolocene na 6. t. m., zaradi tehničnih razlogov odgodena na 17. t. m.

Študijski sestanek v Škorklji

Opozarjamo člane III. terenskega odbora na nocojšnji sestanek ob 20. uri v društvenih prostorih (Vicio Oep. Mil. 2). Na dnevnem redu je razprava o novi ustavi Fed. ljud. republike Jugoslavije.

Enotni sindikati

Sindikati kovinarske stroke.

V soboto 5. t. m. ob 18. uri bo v dvorani ulice Imbriani 5. važen sestanek vseh zaupnikov male industrije.

Sindikati stavbne stroke.

Zaupniki raznih kategorij so vabljeno na sestanek, ki bo 4. t. m. ob 18. uri na sedežu ulice Imbriani 5. I. soba 4.

V nedeljo 6. t. m. ob 11. uri bo na sedežu ulice Imbriani 5. I. soba 7. sestanek vseh nameščencev pri vodnih napravah. Nihče naj ne manjka.

Sindikati kovinarske stroke.

Izplačevanje 192 ur božične nagrade vpovalican in izplačevanje 75% v primerih znižanja delovnega urnika.

Enotni sindikati kovinarske stroke javlja, da iz informacij, dobljenih pri Istituto nazionale della previdenza sociale, sledi, da pripada tistim, ki so bili pozvani v italijansko vojsko in vojni ujetnikom 192 ur božične nagrade, oziroma mesec na osnovna plača.

Vsi upravičenci naj zahtevajo izplačilo pri svojih delodajalcih.

Istituto nazionale della previdenza sociale v ulici Corsi 1, poverja delodajalcem toliko dvajsetstih božičnih nagrad, kolikor mesecev so omenjeni vojski bili v vojski ali v ujetništvu leta 1945.

Za partizane, ki so pripadali formacijam OVL in GAP, bodo izdana navdila naknadno.

Če se je bil delovni čas skrajšan ali če se je delo vršilo v preteklih, bo za vsako uro pod 48 tedenskih urami izplačeno 75% celotne plače (za časovni dokladami in plačilnimi prilagoditvami) izvenšir družinske doklade.

Podjetja, ki zaradi finančnih težav nimajo na razpolago denarnih sredstev za takojšnje izplačilo dobljajo svoji nameščencem, da delajo po skrajšanem delovnem času, lahko dvignete potrebno količino denarja vnapije.

Zainteresirane tvrdke vabimo, naj dvignete pri Istituto nazionale della previdenza sociale v ulici Corsi 1, tozadevne okoliščine.

RADIO

ZA SOBOTO, 5.

7. Glasba za dobro jutro; 7.15 poročila v slovenski; 7.45 kolektor; 7.55 pastira jutranja glasba; 11.30 orkester pod vodstvom dirig. Manica; 12. slovensko predavanje; 12.45 poročila v slovenski; 13.15 reproducirana glasba; 13.30 operna glasba; 14. umetniški horizont; 14.15 pregled vesti in ploče; 17. lahka glasba; 17.10 lahka glasba za godalni orkester; 17.30 prenos iz Vidma; 18. instrumentalni koncert; 18.35 delavska oddaja; 19. jazz orkester pod vodstvom Vuemolovič (slov.); 19.30 oddaja za konce tedna; 19.45 poročila v slovenski; 20.15 planist; 20.30 predavanje; 20.45 prenos opere iz Torina; 23.10 zadnje vesti v slovenski; 23.20 nadaljevanje opere.

Prehrana

Sprajl javlja, da bodo od 4. do 14. t. m. razdeljevali vsem potrošnikom tržaške občine stedeke količine mleka: Otrokom od 0 do 1 leta starosti, ki jih umetno dojijo; 4 škatle mleka v prahu »Neotogen« po 500 gr vsaka pri družbi Hausbrandt. Cena 1r 173 za škatlo; je delavcem, ki so izpostavljali nevarnosti zastupljanja 1 liter razredene kondenziranega mleka na teden pri centralni mlekarini v ulici Pascoli 10. Cena 1r 40 za liter.

Vabilo

Prosvetno društvo Nanos se V. lilekega Doka priredi svoj prvi miting v dvorani prosvetnega društva na Prosoku, v nedeljo 6. t. m. ob 18.30. Ker so fašisti v Velikem Doku pošali društveno dvorano, bomo prispevke hvaležno sprejeli, ter jih uporabljali za nabavo novega odra.

Vabilno vse.

latelji. Podpisite se pod vsake do-tili, zlasti pa pod dopise, ki kritizirajo nekatere napake ali pomanjkatke, da se lahko na Vas obrnemo, v primeru, če bi potrebovali še kakor drebnejše podatke. Vase ime bo uredništvo vedno držalo v tajnosti. Isto velja tudi za nasvete!

Če pa se ne podpišete, potem bode romali dopisi v koš. To pa delamo pri nas zelo neradi, kar tudi Vam, prav gotovo, ni všeč.

No — za konec še to: Slišali smo, da Vam je novoletna številka zelo všeč! Prav vem! Ali bi želeli malo v kalčni stvari kaj več, ali kaj manj?

Tukaj v uredništvu se bomo potrudili, da bomo še velikokrat lažji v vašem obzoru. To je sicer odvisno od ZVU. Hočemo pa, da bode taktat list — kot vedno — po Vašem okusu in željah.

Zato dopisujte, svetujte!

UREDNIŠTVO

Kako je s prehrano

Italijanski fiziolog Botazzi ugotavlja, da je potrebno za povprečnega človeka v srednji delavnosti 3.300 kalorij dnevno, medtem ko je potrebno pri intenzivni delavnosti 4.000 kalorij. Pri mirnem delanju v postelji brez elekternega dela je vročina, ki jo proizvaja organizem (tako imenovani bazalni metabolizem) 1.680 kalorij dnevno. Če napravimo povprečno število med intenzivno in srednjo delavnostjo, dobimo 3.600 kalorij, ki so potrebne normalnemu človeku. Naj omenimo, da so dolocene za voljake sledeče količine hrane, izražene v kalorijah: angleški vojak pri operativnih ednicah dobi 4.200 kalorij, v zaledju 3.700, medtem ko je dolocene za italijanske čete 3.600 kalorij dnevno. Tako navaja v svoji razpravi Botazzi.

Za časa internacije v taborišču Chiesanuova pri Padovi, so naši internirani sicer za kratek čas, dobivali okoli 800 kalorij dnevno. To so ugotovili internirani zdravniki in obenem prišli do sklepa, da bi morali internirani podčeli sestradanju v 3 mesecih, če bi se to stanje nadaljevalo.

Tudi v nemški internaciji so Primorci dobivali premalo hrane. Po nekkih izjavah je tam hrana vsebovala 1000 do 1200 kalorij dnevno. Po poročilu dopienika agencije Reuter dobijo sedanj internirani SS-ovci, ki živijo v Landwasserju, osem milij južno od Nürnberga, hrano, ki ima 2.400 kalorij. Prebivajo v toplu kurjenih in čistih kolibah. Često nosijo ameriška oblačila. Dovoljujejo jim, udeleževati se službe božje. Od doma vedno prejemaajo zavetje a hrano. Ob nedeljah lenarijo ali pa igrajo nogomet. Ti ljudje še nikdar niso bili tepni, nikdar še niso nosili težkih bremen, nikdar niso stradali, zdravniki niso delali z njimi nobenih poizkusov. Vasko delovno uro dobijo plačano. Tako je z SS-ovci.

Po podatkih, ki smo jih zbrali pa opazimo, da nam daje danes ZVU preko Seprala v Julijski krajini hrano, ki znaša izražena v kalorijah, za povprečnega delavca okoli 800 kalorij dnevno. Po tolikih težavah in stradanju se moramo za vseh ostalih 2500 kalorij, ki so potrebne, obračati na črno borzo. To pomeni, da dobimo hrane za malo več kot eno petino, oziroma 22,2%.

Otroci od 1-4 let dobijo pri nas nakaznice 200 gr kruha, 67 gr zakuhe, 6 gr maščob, 17 gr sladkorja in 50 gr mleka v prahu. Druga ne dobijo.

Mati, ki pri današnjih razmerah nima dovolj hrane, da bi otroku nadomestila kar mu je potrebno, posebno v prvih časih dojenja, ne more dopolniti otroče nedovoljne hrane. Zato gladi zasikrbljen na svoje dete; vsek javni delavci pa se vprašuje, kaj bo z našimi otroci. Bodočnost tega ljudstva se nahaja v zelo kritičnem položaju. Če otrok v tej dobi ne dobi toliko hrane, kolikor je potrebno za njegov normalni razvoj, je tudi jasno, da je manj odporen proti boleznim. Rahitis, ki se pojavlja zaradi ne-

dovoljne hrane, bo v Trstu množičen pojav, bodoča pokolenja pa bodo na vsak način občutno šibkejša. Dovolj je napraviti nekaj korakov po obljubenih tržaških predmetjih, pa vidimo, kako so tižaki otroci slabo prehranjeni.

Otroci od 4 do 8 let so dobili v letnem mesecu (novembru) 200 gr kruha, 67 zakuhe, 6 gr maščob, 8,5 gr sladkorja in nič drugega.

Mleka v prahu tem otrokom niso dali, čeprav bi ga tako nujno potrebovali. Tudi mesa, sadja in zelenjave niso dobili.

Otroci v tej dobi rabijo mnogo energije, radi tekaajo in se igrajo. Pri tem pa trošijo več sil. Zato pa skoraj vsi otroci v Trstu tako slabo izgledajo, kar takoj vsak tuje opazi.

Isto količino hrane dobijo tudi otroci od 9-19 let. Normalno dobijo oni 831,5 kalorij dnevno. Jasno je, da ti otroci potrebujejo mnogo več hrane kot ostali, ki smo jih preje navedli.

Ampak to ni dovolj. Še bolj nerazumljiv je način prehranjevanje za ljudi od 19-60 let, ki so v novembru dobili 200 gr kruha, 67 gr zakuhe, 6 gr maščob, Sladkorja, mesa, mleka in ostalih potreb pa sploh niso videli. Ti obroki, izraženi v kalorijah, znašajo skupaj 796,7 kalorij, oziroma koli 800 kalorij, kot smo že navedli v začetku našega članka.